

Tivadari Hírmondó

Tivadar község önkormányzatának lapja 17. évfolyam - 2022.

Megérkezett az új falubusz

Örömkre szolgált, hogy a Magyar Falu Program keretében „Tanya és falugondnoki buszok beszerzése” című pályázatunk kedvező

elbírálásban részesült, így önkormányzatunk 14.900.000 Ft értékű vissza nem térítendő támogatásban részesült. Az elnyert támogatásból egy 9 személyes Ford Tourneo Custom kisbusz beszerzése valósulhatott meg.

A gépjármű május 24-én érkezett meg, amely továbbra is jelentős mértékben hozzájárul a település lakosságának, minőségi színvonalú ellátásához, a szolgáltatások könnyebb eléréséhez. Az új kisbuszt Dr. Tilki Attila parlamenti képviselő Úr is megtekintette, aki a helyszínen az önkormányzat munkáját méltatta az elmúlt időszak számos sikeres pályázata miatt. Hozzátette, a most beszerzett vadonatúj, minden igényt kielégítő jármű hosszútávú megoldást jelent a település lakosai számára.

Ünnepi Hét Vásárosnamény

A „Beregi Csarnok” avató ünnepségére került sor a XXI. Beregi Ünnepi Hét rendezvény sorozat ötödik napjának végén, május 27-én pénteken. A Beregi Fafaragó Tábor 50 éve alakult Schmidt Sándor szervezésében. Egy perces néma tiszteletadással emlékeztek a népművészet mesterére és azokra a tábori alkotóművészekre, akik már nem lehetnek velük. Fafaragó társaik az általuk faragott beregi településtáblák elkészítésével tették le ismét kézjegyüket Vásárosnaményban. Ezután a Beregi térség „kulturális követeinek” színvonalas gálaműsora örven-

deztette meg a kedves vendégeket. Tivadar települést Sass János képviselte, aki Radnóti Miklós Nem tudhatom... című versét adta elő. A produkciókat hosszan tartó vastappsal jutalmazta a hálás közönség.

A zöldebb környezetért

Áprilisban elkezdődött a településfásítási program tavaszi ültetési időszaka, amelynek részeként a helyi állami erdőgazdaságok, erdész szakemberek közreműködésével 19 megyében, összesen 364 településen 10 000 fát ültettek el az önkormányzatok.

A Településfásítási Programot az Országfásítási Program részeként 2020-ban hirdette meg az Agrárminisztérium, amelynek célja a vidéki települések zöldítése és környezeti állapotának javítása mellett, hogy népszerűsítse a Vidékfejlesztési Program erdősítési támogatásait. Ugyanis a kormányzat célja, hogy 2030-ra 24 százalékról 27 százalékra nőjön az ország fával borított területe.

Településünk 11 fára nyújtott be pályázatot, amit meg is nyert. 2022. április 27-én került sor a fák elültetésére. 10 db gömb szivarfa a Táncsics utca bal oldalába lett elültetve, 1 db korai juhar pedig a játszótér környezetét szépíti.

A faluház programjaiból

Mesés faluház

A Megyei Könyvtár által látuk vendégül Bumberák Maja mesemondót, aki Budapestről érkezett hozzánk. A kisari óvodások nagy figyelemmel

hallgatták. Különböző hangszerekkel kíséri meséit, amit a gyerekek nagy érdeklődéssel figyeltek, hallgattak. A régi időkből hozott meséket, mese-

látó szemmel képzeltek el a gyerekek. Érdekes előadás volt, a gyerekeknek a képzelőerejükre volt szükségük, hogy lássák azt, amit hallanak. Nem tudták kötni vizuális képekhez a mesét, de így is nagyon élvezhető volt. Nagy szükség van a mesére a fejlődésükhöz, kimondottan ebben a modern világban, ahol mindent látnak, és nincs szükség a képzelőerejükre. Köszönjük a színvonalas előadást, máskor is szeretettel várjuk.

Diószeginé Nagy Réka

Bábelőadás

Színházban voltunk Tivadaron. A Burattino Bábszínház Nyuszi kaland című meséjét

tekinthettük meg. A gyerekek tátott szájjal figyelték az előadást. A meseelőadás zenével

fűszerezett kedves és humoros történései, váratlan fordulatokkal szolgáltak. A gyereket – felnőttet egyaránt hol kacagattak, hol elgondolkodtattak. Vidáman nézegették meg a gyerekek az előadás után a bábokat, simogatták, mókáztak, ismerkedtek velük. A bábokkal, és a zenével örömet szereztek óvodásoknak és kiskolásoknak egyaránt. Kellemes élményekkel gazdagodva tértünk haza a mese életre szóló mondanivalójával.

Fodorné Nánásy Szilvia
Óvoda vezető, Kisar

Új híd épül a Tiszán

2022. május 30.

Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (NIF) ki hirdette a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Tivadar melletti új Tisza-híd megtervezésére kiírt közbeszerzési pályázat eredményét.

Ennek értelmében a SPECIÁLTERV Kft. feladata lesz az új tivadari közúti híd engedélyezési tervének elkészítése, az építési, valamint környezetvédelmi engedélyek megszerzése és a ki-

viteli tervdokumentáció elkészítése. A leendő híd az első látványtervek szerint, várhatóan háromnyílású és 340 méter hosszú lesz. A közúti átkelőn egy kerékpárutat is kialakítanak.

Tivadar község az Észak-Alföldi régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye keleti felében, a Tisza jobb partján helyezkedik el. A település területe mintegy 480 hektár, lakónépessége pedig alig 200 fő. Idegenforgalmi szempontból az Észak-Alföld turisztikai régióhoz, valamint az

Alföld és Tisza-tó turisztikai és idegenforgalmi marketingrégióhoz kapcsolódik.

A térség két legfontosabb idegenforgalmi attrakciója a Szatmár-beregi Tájvédelmi Körzet, valamint a Nemzetközi Tisza Túra, Magyarország második legjelentősebb vízitúrája, melyet 1968 óta minden évben meghirdet a Szabolcs-Szatmár és a Hajdú-Bihar megyei Természetbarát Szövetség.

Az 1982-ben létrehozott Szatmár-beregi Tájvédelmi Körzet területe 22 931 hektár. A körzet 37 település külterületén helyezkedik el, központja Fehérgyarmaton található, ahol a terület értékeit bemutató állandó kiállítás is megtekinthető. „Az ember és a természet” címmel látható tárlat bemutatja a Felső-Tisza-vidék állat- és növényvilágát, de megtekinthetők itt a közelben előkerült mamutcsontok is.

A terület gazdag és érdekes élővilágnak ad otthont, de emellett a tájvédelmi körzet kulturális értékei is felbecsülhetetlenek, mivel településeinek nagy része a honfoglalás korában keletkezett. Ezért lenyűgözően szép templomok, fej-

fás temetők, ipartörténeti emlékek jellemzik az itteni vidéket. Árpád-kori templomaink legszebb emléke a csodálatos csarodai, vagy a tákosai tapasztott templom, és hasonlóképpen értékes a lónyai harangláb vagy a szatmárcsekei csónakfejás temető is.

A térség fontosabb települései közül Fehérgyarmat 11, Beregsurány 9,5, Gulács és Tarpa 5-5, a folyó áttellenes partján fekvő Kisar pedig alig 1 kilométer távolságra található Tivadartól. A község közúton Kisar, illetve Tarpa felől a 4127-es, Gulács felől pedig a 4126-os úton érhető el. A 4127. jelű Beregdaróc – Fehérgyarmat – Csengersima összekötő út 2x1 forgalmi sáv.

Az útpálya a korábbi hídhoz képest magasabban fut majd, miután a folyó ezen pontján a mértékadó árvízszint csaknem két méterrel megemelkedett, emiatt szükség lesz a csatlakozó utak áttervezésére is. Az új Tisza-híd a szatmári és a beregi tájegységek között biztosít majd közvetlen kapcsolatot.

Fotó: SPECIÁLTERV

Szociális tűzifatámogatás 2022

A téli időjárás a kistelepüléseken élő családok, idősek egy részének nehézséget okoz. Ezért indította el a Kormány 2011-ben a szociális tüzelőanyag programot, melynek keretében évről évre több százezer rászoruló családnak nyújt segítséget.

A támogatásra 5000 fő lakosságszámot meg nem haladó települési önkormányzatok pályázhatnak. Az idén a kormány ötmilliárd forintot bocsátott az önkormányzatok rendelkezésére.

A Belügyminisztérium közleménye szerint hazánkban 2329 kistelepülésen kaphattak ingyenes tüzelőanyagot.

Tivadar 733.425.- Ft támogatásban részesült, ami 25 család téli tüzelőanyag ellátását segíti.

A nyertes önkormányzatok a támogatásból vásárolt fát 2023. február 15-ig oszthatják ki.

Önkormányzatunk már december végén kiszállította a megítélt tűzifamennyiséget a családoknak, ezáltal még könnyebbé téve az ünnepi készülődést.

A szent magyar folyó

A Tisza kantátából

Juhász Gyula (1919)

A magyar nap vígan süt az égen,
Csöndes álom szunnyad a vidéken.
Nyári áldás a boldog határban,
Tisza vize folydogál magában,
Tiszavirág kedve pillangója,
Ez a Tisza örömünk folyója.

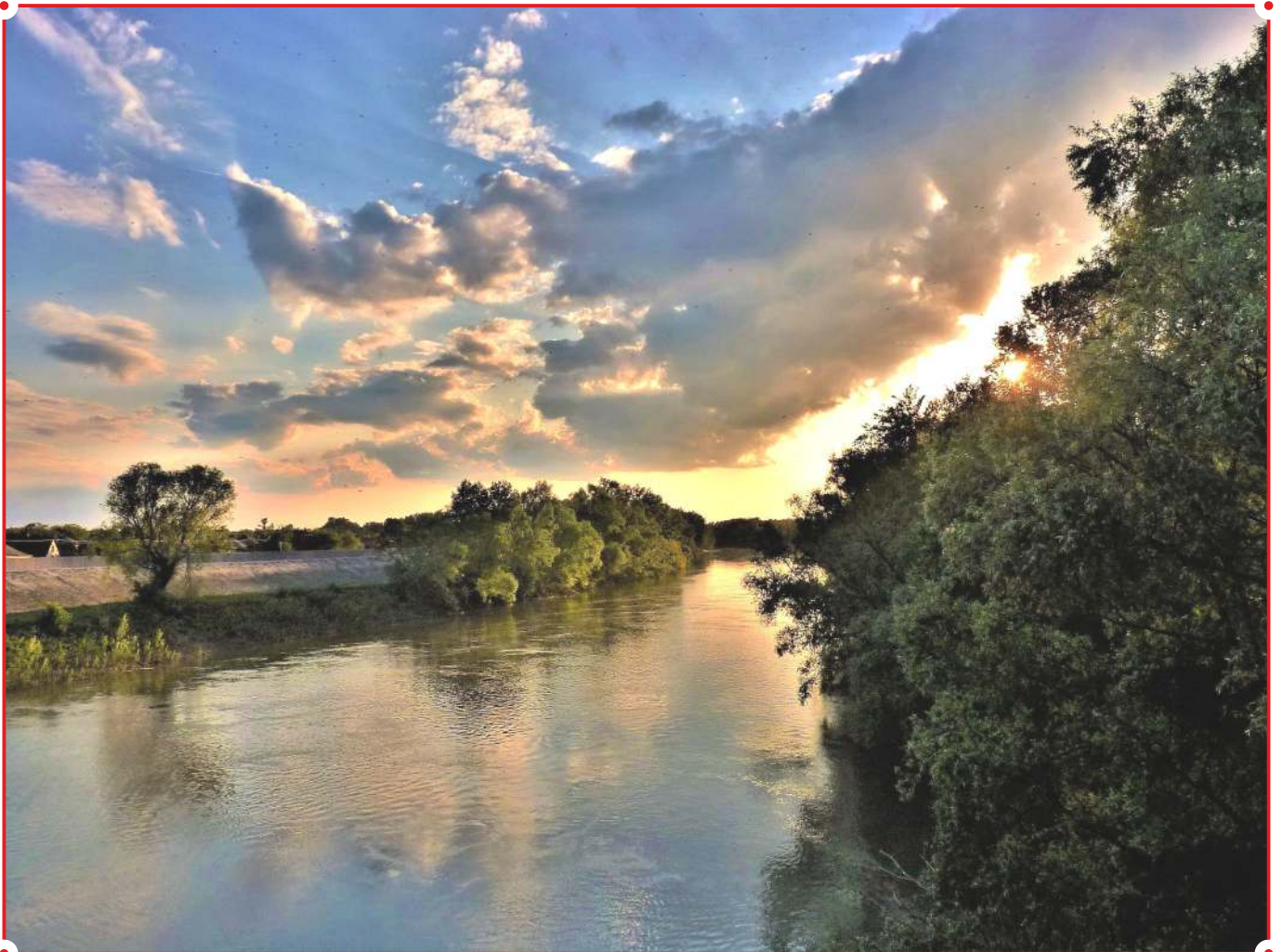
Néha duhaj, fájó kedve támad,
Fölveti a mély, keserű bánat,
Ősi bú ez: féktelen és szittyá,
Szíve vérét amely fölszakítja
S árvaságát világgá dalolja,
Ez a Tisza bánatunk folyója.

Szép a Rajna, Loreley folyója,
Német nagyság hű oltalmazója,
Szép a Szajna, Párizs tükrözője,
Méla Volga orosz bú szülője,
De míg bennünk lélek él és nóta,
Tisza lesz a magyarok folyója.

Ballagdáló, mint a magyar ember,
Aki nézi csöndes szerelemmel,
Örök áldást áraszt szerteszéjjel,
Ó de néha bilincseket tépdél
S úgy zúg, mint a forradalmi nóta,
Ez a Tisza Petőfi folyója!

Termő nyáron elmereng a tájon,
Körülnéz a kis magyar világon.
Harmonika szól fölötte halkán
Árvaságos, öreg magyar dallam.
Félig sírva, félig mosolyogva,
Ez a Tisza Tömörkény folyója.

Sziget táján oroszokra gondol,
Szerencs mellett kuruckodva tombol,
Szeged néki fájó, komoly emlék,
Zentán zengi magyarok győzelmét.
S déli végén hattyúként dalolva
Révbe hal a magyarok folyója.

Start közmunkaprogram

Önkormányzatunk 2013. év óta, minden évben pályázik a mezőgazdasági utak karbantartása, valamint a belvív-elvezetési feladatok projekt-elemekre, melyet 2020. évben szociális jellegű programelembe vonták össze. Az elmúlt 8 évben jelentős eredményeket értünk el az utak állapotát, használhatóságát illetően, valamint a belvív okozta problémák megelőzése, megszüntetése terén is. Az elért eredmények fenntartása, a folyamatos karbantartás továbbra is rendszeres feladatokat ró az önkormányzatra. A 2022. 03. 01. – 2023. 02. 28. időszakban megvalósuló programban az önkormányzat 8 fő segédmunkás és 1 fő brigádvezetői feladatokat ellátó munkavállalót foglalkoztatott. A munkálatok során 29 183 m²-en parlagfű mentesítést, 7426 m²-en árok-, és átfolyó tisztítást, valamint kaszálást, cserje irtást 158 37 m²-en, növényvel benőtt földút szárazúzózását 11 843 m²-en, 25 750 m²-en kátyúzását, ezeken túl parkosítást, és 22 db műtárgy karbantartását végezték el a közfoglalkoztatottak.

A program költségvetése: 12.528.435.-
Bér: 10.001.724.-
Dologi: 2.526.711.-

Magyarország Kormánya döntése értelmében minden településen egy fő közmunkaprogramban részt vevő személyt lehetett alkalmazni a házi gondozók feladatainak segítése érdekében, 2022. április 1 – 2023. február 28-ig befejezőleg.

Nyári diákfoglalkoztatásban is részt vállalt önkormányzatunk, egy főt foglalkoztattunk egy hónap időtartamig.

Elnyert pályázataink

Szatmár-Bereg turisztikai kínálatának integrált fejlesztése – Örökség és aktív turisztikai hálózatok, termékcsomagok fejlesztése a Felső-Tisza-vidéken” című

TOP-1.2.1-15-SB1-2016-00017	21.274.000.-
Start közmunkaprogram	12.528.435.-
Szociális tűzifa támogatás	733.425.-
Lakossági ivóvíz és csatorna szolgáltatás támogatása	1.151.100.-
Útfelújítás	19.137.612.-
Falubusz vásárlása	14.900.000.-
Magyar Falu Program – falunapi rendezvényhez kötődő eszközök, berendezések beszerzése	1.000.000.-
Virágos Magyarország	elismerő oklevél
Falufásítás	10+1 fa tavaszi ültetés
KEHOP-2.1.3. Gulács és Tivadar települések szennyvízelvezetésének és tisztításának előkészítése Gulács és Tivadar Községek Önkormányzatai.	110.000.000.-
KEHOP-2.1.3. Gulács és Tivadar települések szennyvízcsatornázása és szennyvíztisztító telep létesítése Gulács Község Önkormányzata, Tivadar Község Önkormányzata	1.7 milliárd

Anyakönyv 2022.

Születés :

Márta Zoé
január 22.

Molnár Maja Szofi
július 21.

Kovács Ádám
augusztus 8.

Házasságkötés:

Kovácsné Tóth Anita és Kovács Miklós
június 18.

Elhalálozás:

Gecse Józsefné

- augusztus 11.

Csapó József

- Debrecen

- elszármazott

Gergely Sándor

- Tunyogmatolcs

- elszármazott

Szász Károlyné Dávid Anna

- Tarpa

- elszármazott

Nagy Zoltán (gátőr)

- Nagyar

- elszármazott

Paládi István

- Tarpa

- elszármazott

Siti Ferencné Gyulai Margit

- Budapest

- elszármazott

Magyar Faluprogram – útfelújítás

A Magyar Falu Program „Önkormányzati tulajdonban lévő út-, hídépítés/felújítás – 2022” című, MFP-UHK/2022 kódszámú pályázati kiírásra 2022 májusában beadott pályázatunk megfelelt a pályázati kiírásban meghatározott tartalmi értékelési szempontoknak, ezért önkormányzatunk nettó 19.137.612.- Ft támogatásban részesült.

Az útfelújítás keretében megújult az árterületi üdülővezetben a Tiszai szabad strandra vezető út (148/1, hrsz.) 344 m, valamint az abból elágazó utca (147 hrsz.) mintegy 50 méteres szakasza. Mind a két útszakasz az útfelületek előkészítése és tisztítása után, új AC-11 aszfaltréteget kapott átlag 5 cm vastagságban.

A két útszakasz felújítása hozzájárul településünk azon belül az üdülőtérület fejlődéséhez, és az érintett ingatlanok könnyebb, biztonságosabb megközelíthetőségéhez. A megvalósult fejlesztés hosszútávon szolgálja majd az itt nyaraló tulajdonnal rendelkezők és az ideérkezők, pihenni vágyók igényeit.

Gyermeknap

Idén a gyermeknapot június 24-én tartottuk meg a Tisza bemutatóházban és annak udvarán. Különböző programokkal készültünk a gyerekeknek. Kipróbálhatták a 3D nyomtatót, amivel különleges kisebb kulcstartót nyomtattunk. Vendégünk volt a nyíregyházi Tüneh Együttes, akik verset zenésítenek meg és adták elő a gyerekeknek. Többen kaptak kisebb hangszereket, amivel ők is együtt zenélhettek az előadókkal.

Kedveskedtünk nekik hot-doggal, jégkrémmel, üdítővel. A szociális központ jóvoltából volt ugrálóvár amiben mindenki kedvére ugrálhatott,

minden gyermek kapott csilámtetoválást, és kézműveskedés is volt, ahol karkötőt készíthettek. Mindenki jó élménnyel távozhatott, és az

idén egy ajándékutalványt kaptak gyermekeink melyet a tivadari Rigolettó pizzériában válthattak be.

Idősek napja

Az Idősek Napja alkalmából köszöntötte a szépkorúakat Tivadar Község Önkormányzata 2022. október 21-én. Már hagyomány, hogy október közeledtével megemlékezünk azokról, akik hosszú évek munkája után most köztünk töltik nyugdíjas éveiket. Sajnos az utóbbi három évben a világban lezajló események, a koronavírus járvány miatt nem tudtunk összejönni, és megünnepelni ezt a jeles napot. Most lehetőségünk nyílt rá, hogy újra ünnepezhessünk. Hálával, és szeretettel a szívünkben készültünk erre az eseményre, amiben részt vett Tivadar apraja-nagyja.

A polgármesteri köszöntő után a kulturális műsor részeként felléptek a kisari iskolások, akiket Toldiné Nagy Katalin készített fel, és versekkel, énekkel tisztelegtek a tivadari szépkorúak előtt. Aztán a tivadari óvodások, iskolások verseket, prózát adtak elő, a köszöntésben a fehérgyarmati gospel kórus is részt vett, Varga György vezetésével zenei kísérettel (Varga György – zongora, Szedlacsek Ádám – gitár) énekeket énekeltek. A szolgálatban részt vállaltak: Virág Mátyás, Kovács Miklós Marcell, Szabó Áron, Gacsályi Szófia, Korponai Máté, Gacsályi Linda, Nagy Anna, Csa-

pó Ilona, Tóthné Ficze Ibolya, Gacsályi Józsefné, Szedlacsek Ádámné, Kelemenné Gyújtó Éva, Némédi Gusztáv, Szedlacsek Ádám, Varga György, Gacsályiné Sós Edina.

Az est további részében Buzogány Béla Színháza tagjainak, Baksa András, Kiss Ágnes és Kertes Fruzsina előadásában hallhattunk a legismertebb és legszebb musical- és operett-darabok dalaiból. Az előadást vacsora követte, majd zenés, táncos multság következett, Debreceni Zsolt szórakoztatta a vendégeket élőzenével.

Gacsályiné Sós Edina

Múltidéző

Varrodában Jónás Edit 1978

Divatbemutató Csapó Emília 1978

Ruhabemutató Tóth Szilvia 1985

Divatbemutató Jónás Marika 1978

Hintón érkezett a Mikulás

Minden év december ötödikén, a gyerekek nagyon várják, hogy megérkezzen a Mikulás, és bekopogtasson, de csak kevés helyre érkezik meg személyesen. Bár nem rénszarvasok húzták a szánját, és nem is szánon jött, de hozzánk, Tivadarra, a korábbi évekhez hasonlóan a falu Mikulása fényes lovas hintón érkezett, nem üres zsákkal, hanem zsákjában most is volt minden jó. Minden tivadari gyereket két Mikulás csomaggal is meglepett, az egyikben sok édesség lapult, a másik gyümölcssel volt tele, piros almát, mandarint, körtét, narancsot rejtett a zsákocská. Bejárta a Mikulás az egész falut, volt, aki félelemmel, volt, aki örömmel, ujjongással fogadta az érkezését, és előre elkészített keksszel, ajándékkal vagy verssel, énekkel köszönte meg a látogatását. Reméljük, jövőre is találkozhatunk vele.

Köszönet a Szatmárikum Házai Egyesület és Tóth Anita Képviselő, Balla Zsolt vállalkozók önzetlen segítségének.

Gacsályiné Sós Edina

Virágos Magyarország

A MAGYAR TURISZTIKAI ÜGYNÖKSÉG
A 2022. ÉVI VIRÁGOS MAGYARORSZÁG
KÖRNYEZETSZÉPÍTŐ VERSENYBEN
RÉSZT VETT

TIVADAR

KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA RÉSZÉRE

a községháza környezetének igényes kialakításáért
elismerését fejezi ki.

Horváth Péter
Magyar Turisztikai Ügynökség
vezérigazgató

MAGYAR
TURISZTIKAI ÜGYNÖKSÉG

VIRÁGOS
MAGYARORSZÁG

Új munkatársunk – Gacsályiné Sós Edina

Gacsályiné Sós Edina vagyok, Nyíregyházán születtem, 1979. 06. 09-én, általános iskolába a Móra Ferenc Általános Iskolába jártam, középiskolai tanulmányaimat Nyíregyházán a Kölcsey Ferenc Gimnáziumban folytattam. 2002-ben végeztem a Kossuth Lajos Tudományegyetemen történész, orosz nyelv- és irodalom szakos bölcsészként. 2003-ban idegenvezetői képesítést szereztem, és idegenvezetőként dolgoztam, orosz anyanyelvű turistáknak vezettem idegent az országban. 2005-től a kisvárdai székhelyű Master Good Kft.-nél helyezkedtem el, mint külkereskedelmi értékesítő. 2007-ben férjhez mentem, és azóta Tivadaron élek.

Gyerekkoromban panellakásban felnőve számmunkra fogalom volt Tivadar, 12 éves koromtól jártunk ide nyaralni, először apukám barátjához, Győri Miska bácsihoz, majd mi is telket vettünk, és építkeztünk az üdülőövezetben. 1995-től boltunk volt, majd büfénk. A többi tivadari fiatalhoz

hasonlóan a férjem, Gacsályi Józsika is sokat be-tért hozzánk, itt ismerkedtünk össze, és a barát-kozásból szerelem lett. 2007-es házasságköté-sünk után három gyermekünk született, Kristóf, Linda és Szófia. Kristóf 14 éves, középiskolai ta-nulmányait most kezdte meg Nyíregyházán, a Vásárhelyi Pál Technikumban (az ÉVÍSZ-ben), tehetséges kézilabdázó. Másik két gyermekünk Fehérgyarmaton tanul a Kölcsey Ferenc Refor-mátus Általános Iskolában testnevelés tagoza-ton, ők is kézilabdáznak, illetve zeneiskolai órá-kat a Bárdos Lajos Általános Iskolában vesznek. A falu szerves életébe 2018-ban kapcsolódtam be. Megtérésem után karácsonyi és húsvéti szol-gálatokat szerveztünk a gyerekekkel és felnőt-tekkel a templomban, ahol énekekkel, és egy-egy verssel vagy igeverssel szolgáltunk. 2019-ben pedig az Idősek napjára való szolgálatra kértek fel, így a gyerekekkel ott is szerepeltünk a ren-dezett műsor részeként. 2020-tól a községünkben is szervezett Örökségünk tábor pályázati kapcso-lattartója lettem, a hittantáborok előkészítésében kaptam feladatokat.

2022 őszén kaptam lehetőséget, hogy a község közművelődési asszisztenseként a Faluház, a könyvtár és a Tisza Bemutatóház feladatait el lássam. Gyerekkoromban nagyon szerettem könyvtárba járni, sokat olvastam. A Tisza Bemu-tatóházban a vendégek körbevezetése idegenve-zetői feladatot jelent, így örömmel vállaltam el a munkát. Munkám mellett egyedi, horgolt táskák készítésével foglalkozom, hobbim a nyelvta-nulás.

A munkám során kapott feladatoknak igyek-szem képességeimhez mérten eleget tenni, és hozzájárulni a község értékeinek megőrzéséhez is. Régi emlékek, fotók, visszaemlékezések gyűj-tésébe kezdtem, megszólítva az idősebb korosz-tályt, hogy osszák meg velünk, a fiatalabbakkal emlékeiket. A karácsonyi és húsvéti szolgálato-kat továbbra is megszervezzük, Isten dicső-ségét szolgálva, bevonva a kicsiket és nagyokat egyaránt.

A bolt közösségi tér is a kistelepülésen

A vidéki kisboltok megmentése is célja a Magyar Falu Programnak, s erre jó példa a frissen felújított tivadari üzlet.

– A 2019-ben elindult Magyar Falu Program egyik legfrissebb eleme a kisboltok támogatása. A teljes program célja, hogy javítsuk a kistelepülések lakóinak életminőségét, megállítsuk a falvak népességcsökkenését. A program leginkább a közszolgáltatások fejlesztését támogatja, ennél fogva jellemzően óvodák, iskolák, orvosi rendelők felújítására és építésére, utak, járdák, csapadékvíz-elvezetők kialakítására pályáznak az önkormányzatok – mondta Gyopáros Alpár modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztos csütörtökön Tivadaron, a megújult ABC átadási ünnepségén. A kormánybiztos kiemelte: tavaly újragondolták a Magyar Falu Programot, s az említett közszolgáltatások mellett a piaci szolgáltatások felé is nyitottak.

Több lábon állhatnak

– Vidéki mikro- és kisvállalkozásokat is támogatunk, amik eszközbeszerzésre vagy a működésükre fordíthatják az elnyert összeget. Új elem volt a kisboltok támogatása, sőt mondhatom, megmentése is, melynek köszönhetően az országban több mint 1400 kisbolt újulhatott

meg a közelmúltban, ráadásul ebből 100 már korábban bezárt és a támogatás révén nyithatta ki újra kapuit a vásárlók előtt. A tivadari boltban is azt látjuk, amire a pályázati kiírásban is ösztönözzük a tulajdonosokat, hogy az alapvető fogyasztási cikkek árusítása mellett álljanak több lábon. Vállalhatnak egyéb szolgáltatásokat: egyfajta közösségi teret építhetnek ki, az emberek lottózhatnak egy kávé mellett, esetleg vény nélkül kapható gyógyszereket is értékesíthetnek a kereskedők – ismertette a kisboltok támogatási programját Gyopáros Alpár, akitől azt is megtudtuk, jövőre is folytatódik a Magyar Falu Program, hiszen a költségvetési törvényben biztosították az ahhoz szükséges forrásokat.

A több mint 20 millió forintos támogatásból és önerőből felújított tivadari ABC 1998 óta szolgálja ki a helyi igényeket. Szabó János tulajdonost mindenki ismeri a településen, s mint mondta, több mint két évtized után is szereti a munkáját.

Két évtized a vevőkért

– Nemcsak boltot, hanem vendéglátóegységet is működtetünk, de ez egy 150 lelkes kistelepülésen nem is működhet másképp. A támogatásból parkolót építettünk, továbbá az épület új

nyílászárókat, tetőt és napelemrendszert is kapott. Kicseréltük az elektromos vezetékeket, vizesblokkokat, és a burkolatok is teljesen újak – részletezte a felújítás elemeit a tulajdonos. Hangsúlyozta: a vidéki kisboltok varázsa a vásárló és a boltos közötti személyes kapcsolatban rejlik.

– Nálunk még gyakran előfordul, hogy valaki nem tud eljönni vásárolni, és megkér, tegyek félre neki ezt-azt. A városban az effajta kapcsolat nincs meg, ráadásul itt mindenki ismer

mindenkit. Több mint két évtizede csinálom, szeretem a munkámat, de most nagyon nehéz időket élünk. A napelemes rendszernek és a korszerűsítésnek köszönhetően viszont 70 százalékkal kevesebb lesz a rezsink, ami a jelenlegi árak mellett nagyon sokat számít. Az eddigi, jól működő gyakorlaton a jövőben sem változtatok: az épület új, ám minden más marad a régiben, hiszen ami több mint 20 évig működött, azon kár változtatni – tudatta Szabó János.

Életképek

Álampolgársági eskütétel – Tivadarban született, Badalóban élő *Biró Gáborné Illés Ilona*

Nyári hangulatban – a református ifjúsági üdülő előtt

Új vendégház Tivadarban

Új, falusi szálláshely nyitotta meg kapuit Tivadar községben, Tisza-park Vendégház néven, a Petőfi utca 82. szám alatt, tágas, parkosított belső parkoló ingatlanon. A vendégház a falu legcsendesebb pontján helyezkedik el, távol a lakóházaktól, közvetlenül a Tisza-töltés mellett. Nagyobb rendezvényteremmel, korszerűen felszerelt dupla konyhával, 3 szobával, nagy méretű, fedett, kemencés terasszal, grillezési, bográcsozási lehetőséggel és kültéri feszített víztükrű, fűtött medencével várja vendégeit. Igénybe vehető továbbá fodrászat, masszázs, kerékpár kölcsönzés, infrasauna, álló

szolárium, játszósza használata: darts, biliárd, csocsó, kültéri pingpongasztallal.

Érdeklődni a +36 30 998 7044 telefonszámon lehet.

Emlékezünk...75 évvel ezelőtt történt

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye lakói ősidők óta együtt éltek a folyókkal, szenvedtek az áradásoktól, de szenvedtek az aszályos időkben is, a víz hiányától. „A Tisza vidéke valóságos vadvízország volt évszázadokon keresztül.” (Dr. Kapros Tiborné)

A XIX. század közepén Széchenyi István kezdeményezésére megalakultak az árvízvédelmi és lecsapoló társulatok. Széchenyi eredményes lépéseket tett a pénzügyi források megteremtése érdekében is. Vásárhelyi Pál tervei alapján, 1846 augusztusában kezdték meg a Tisza szabályozását.

A trianoni határmódosítás, és a világháborúk nagyban hátráltatták a munkálatokat, a Felső-Tisza vidéke 30 év alatt négy állam közigazgatási fennhatósága alá tartozott, az árvízvédelmi rendszer nem összehangoltan fejlesztették. Mindössze két és fél év telt el a második világháború befejezése óta, és a háború után újjáépülő országnak természeti katasztrófával kellett szembenéznie.

A hirtelen jött árvíz a határon túl átszakította a folyó bal parti gátját és a kitört víz meghágva és átszakítva a Batár-patak töltését december 31-én, szerda hajnalban elöntötte Uszka, Tiszabecs, Milota, Magosliget községeket. De sajnos ez még csak a kezdet volt.

1947. december 31. „Azon az éjszakán először vidáman csengtek-bongtak a harangok. A szatmárberegi tájon, a Felső-Tisza vidék fölött boréért, búzáért és főleg békességért szóltak.

Szilveszter volt, a jókedv ideje. A fiatalok mulatni indultak, a lányok színes szalagot kötöttek a hajjukba, s csak az idősebbek, a közeli háború gyászát még mindig a szívükben viselő özvegyek készülődtek az éjféli misére. Az utcákon víg legények daloltak: várták 1948 első hajnalát.

Aztán hirtelen tébolyult kongásra váltottak a harangok. Sokan ezt is afféle szilveszteri tréfának vélték, legyintettek, s csak akkor sápadtak el az arcok, amikor itt is, ott is felharsant a rémült kiáltás:

„Emberek, jön az ár!”

És a folyó jeges sodra úgy zúdult végig a Tiszaparti községeken, úgy tört be az udvarokba, és ön-

tötte el a házakat, hogy az ott lakók csak a bekövetkezett tragédiára eszméltek. Reggelre kétségbeesett vészjelzések érkeztek Miskolcra, Nyíregyházára: vízben áll Gergelyiugornya, Uszka, Vámosacsa, Tákos, Milota, Gulács, Tivadar, Gelényes, Barabás. Épületek tucatjai dőltek romba, jószágot, termést, bútort, ágyneműt, élelmet sodort el a mocskos áradat. „

(Népszabadság 1988. január 23.)

„Tivadarnál a vízállás magassága eléri az eddig 1888-ban tapasztalt legnagyobb magasságot, 850 centimétert 55 centiméterrel lépte túl. „

(Népszava 1948. január 2.)

„A megduzzadt Tisza vize zuhatagként ömlött át Tivadarnál a gátakon s a falu alatt rövid idő alatt nyolcméteres hatalmas gödröt vájt. Ezen a szakaszon már teljesen új medre van a Tiszának, a gát százméteres szakaszon hiányzik. Közel kétszázadnyi utászkatona dolgozik itten Görgényi Dániel ezredes parancsnoksága alatt, hogy tíz napon belül megépítsék a jászolgátakat, s útját vágják a Tiszának. Hatalmas úszótagokon működnek a cölöpverők, a három váltásban dolgozó kubikosok pedig hordják, talicskázzák a földet. „

„Darvas József építésügyi miniszter, Takács Ferenc árvízvédelmi kormánybiztos és Vas Zoltán a Gazdasági Főtanács főtitkára megérkezett az árvíz sújtotta területre. Vas Zoltán kijelentette, hogy a kormány minden segítséget megad az elpusztult vidék szerencsétlenjeinek. Hozzávetőleges kármegállapítást végeztek az illetékesek. Ezek szerint az árvízzel sújtott területen a lakóházak száma 4489, ebből 484 teljesen romba dőlt és 528 lakhatatlanná vált. Ezen kívül összedőlt 1200 gazdasági épület. Az árvíz sújtotta területen 18 népkonyha működik. A vízzel elöntött terület 44.449 kat. hold, az elpusztult vetésterület 14 ezer kat. hold.”

(Alföldi Újság 1948. január 20.)

„Erős munkáskezek lódtíják meg a többméter hosszú kihegyezett végű szálfat a töltéspartról. A karó sebesen úszik a két pontonon álló cölöpverő felé, amely a tivadari töltésszakadásnál 80 centiméter távolságra veri le a cölöpöket.

A tivadari emlékezetes gátszakadásnál vagyunk. A kép megváltozott. Azelőtt a víz harsogva zúdult át a szakadáson, most azonban már alig találunk vizet. A töltésen, a közeli országúton, a földeken mozgó, dolgozó embereket látunk. Jeepek, teherautók zaja, motorcsónak berregése, kopácsolás és különböző gépek bűgása hallatszik. A tivadari gátszakadás körül minden olyan, mint egy felbolygatott hangyaboly. Kis falu Tivadar, jóformán egy utcából áll. És alig egy- két ház lakható. Most, hogy látjuk a gátszakadás helyét, még a laikus is könnyen megértheti a szakadás okát. Több, mint ötven éve építették ezt az árvízvédelmi töltést. A gát a falu alatt hirtelen nagy kanyart vesz és U- alakot képez. A helyreállítási munkálatok mindenütt a legnagyobb felkészültséggel, éjjel-nappal folynak. A tivadari töltésszakadást nem az eredeti helytelen építési terv szerint zárják el, hanem igyekeznek kiküszöbölni a hibákat. Jászolgátat építenek, ami azt jelenti, hogy deszkákkal kitámasztott két sor cölöp közé szórják a földet. Az így készült töltés áttörhetetlen, de csak ideiglenes... rövidesen sor kerül az egész töltésrendszer megfelelő és szakszerű átépítésére, hogy többé ilyen gátszakadások ne fordulhassanak elő. „

(Népszava 1948. január 20.)

1948. január 20- ig a Felső- Tiszán négy árhullám vonult le; a második és harmadik árhullám önmagában már nem jelentett volna veszélyt, de a meglevő szakadásokon kiömölve további hatalmas pusztítást okoztak.

Kis falunk lakói közül a szépkorúakat kérdeztük, hogy hogyan él az ő emlékezetükben az árvíz? id. Danó Sándor, id. Gecse József és Bódi Jóska bácsi visszaemlékezéseiből még több mindent megtudhatunk az 1947-es árvízről.

Az okokat vizsgálva, az 1947. decemberi árvíz katasztrófa legfontosabb oka a rendkívüli időjárási viszonyokban keresendő, bár a korabeli politika a helyreállítással egy időben megkezdte a felelősök keresését is, a sajtó az ármentesítő társulatok nyakába varrta a tragédiát, és ezzel indokot adott ezek

államosítására. Az árvízhozam példátlan növekedésének fő oka elsősorban az időjárási viszonyoknak az áradás időpontja körüli rendkívül kedvezőtlen alakulása volt. A rendkívüliséget a decemberi igen erős fagyok, majd a példátlan december végi hirtelen felmelegedés, a vele járó olvadás és a szokatlanul nagy csapadék jellemezte. A Tisza magyarországi felső szakaszán – Lónya felett – az 1947 – 48. évi rendkívüli árvíz számított vízszintjét a továbbiakban mértékadó árvíznek tekintették.

A katasztrófa azonban csak részben írható a rendkívüli időjárási helyzet terhére. Része volt benne annak is, hogy egyrészt a Tiszabecs feletti öblözetek 1940-ben elkezdett betöltéséhez a háború miatt nem fejezték be, másrészt a lejjebb csatlakozó folyószakaszok töltéseinek a megerősítése nem történt meg (Lászlóffy 1982).

Az ötven évvel ezelőtt történtek tanulságul szolgálnak a jelen generációnak is. A Tisza völgyének lakossága továbbra is ki van téve az árvíz veszélyeinek. A megelőzéssel kapcsolatos műszaki feladatokat mindenkor becsületesen el kell végezni, mert a nemtörődömségnek soha nem egy-egy ember, de az egész közösség láthatja kárát.

Ne feledjük, árvizek mindig voltak és lesznek a jövőben is. (Vízügyi Közlemények 1998)

Összeállította: *Gacsályiné Sós Edina*

Kiadja: Tivadar Község Önkormányzata.

Cím: 4921. Tivadar Petőfi u. 24, Tel: 45/702-261 06 20 3257537

E-mail: tivadar@szamospart.hu, Web: tivadar.hu